

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

64.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 10-го Августа — 1837 — Wilno. Wtorek. 10-go Sierpnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 2-го Августа.

Въ Субботу 31 Юля Ихъ Императорскія Величества Государь Императоръ и Государыня Императрица выѣхали изъ Царскаго Села. Его Императорское Величество отправился въ южныя провинціи Государства, а Ея Императорское Величество утромъ предприняла путь въ Москву, откуда Государыня Императрица равномерно отправится въ южныя провинціи. (J. de S. P.)

17-го Юля Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, помолвившись въ Вознесенскомъ дѣвичьемъ монастырѣ, выѣхалъ, въ десять часовъ утра, изъ Смоленска, и протѣхавъ сперва по живописнымъ возвышенностямъ Смоленскаго уѣзда, а потомъ чрезъ лѣсныя пространства Рославскаго, прибылъ въ шестомъ часу по полудни въ Рославль, и оттуда продолжать изволилъ путь свой еще на 40 верстъ, до станціи Островни, гдѣ уготовленъ былъ для Его Высочества ночлегъ въ домѣ помѣщика *Похвиснева*.

18-го числа, въ Воскресенье, Государь Наслѣдникъ изволилъ слушать Божественную Литургію въ домовою церкви *Похвиснева*; послѣ чего безостановочно продолжалось шествіе Великаго Князя до г. Брянска, куда Его Высочество прибылъ въ третьемъ часу по полудни, и немедленно по прибытіи Свѣмъ занялся внимательнымъ разсмотрѣніемъ Брянскаго арсенала во всѣхъ его частяхъ, обозрѣлъ магазины и посѣтилъ военный госпиталь; послѣ чего, удостоивъ принять бывшихъ въ городѣ дворянъ, чиновниковъ и купечество, послѣ обѣденнаго стола своего, изволилъ разсматривать городъ, живописно лежащій на высотахъ праваго берега Десны.

19-го числа, Государь Цесаревичъ изволилъ, рано утромъ, присутствовать въ арсеналѣ при отлитіи пушекъ, и въ осмомъ часу отправился въ дальнѣйшій путь по тракту на Карачевъ и Болховъ, гдѣ Государь Великій Князь, встрѣченный въ семь городѣ Орловскимъ Предводителемъ Дворянства, Камергеромъ *Шереметевымъ*, изволилъ остановиться для обѣденнаго стола, послѣ котораго отбылъ, по тракту на Бѣлевъ, куда и прибылъ въ одиннадцатомъ часу вечера, для ночлега.

20-го числа, Государь Цесаревичъ, удостоивши принять дворянъ и хлѣбъ-соль отъ купечества, изволилъ осматривать домъ, въ которомъ скончалась Императрица *ЕЛИСАВЕТА АЛЕКСѢВНА*, и который обращенъ нынѣ во вдовій домъ для 24-хъ бѣдныхъ и престарѣлыхъ женщинъ; по отправленіи паннихиды въ память усопшей Государыни, посѣтилъ небольшой садъ сего богоугоднаго заведенія, гдѣ въ недавнее время воздвигнутъ небольшой монументъ достойно чтимой Монархини.

Въ девять часовъ, Государь Цесаревичъ оставилъ Бѣлевъ, и, въ одиннадцать часовъ, прибылъ въ г. Козельскъ, прославившійся въ XIII вѣкѣ доблестью своихъ жителей, и нынѣ примѣчательный своею промышленностію; здѣсь Государь Цесаревичъ, по

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 2-go Sierpnia.

W sobotę, dnia 31 Lipca, NAYJAŚNIEYSI CESARSTWO Ich Mość, CESARZ Jego Mość i CESARZOWA JEJ Mość, wyjechali z Carskiego-Sioła. NAYJAŚNIEYSZY PAN wyjechał wieczorem do prowincyi południowych Państwa, a CESARZOWA JEJ Mość rano wyjechała w drogę do Moskwy, z kąd NAYJAŚNIEYSZA PANI również ma się udać do prowincyi południowych. (J. de S. P.)

Dnia 17 Lipca, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ Jego Mość, po złożeniu modłów w Woznesieńskim monastérze Panien, o godzinie dziesiątej zrana wyjechał ze Smoleńska, i przejechawszy, naprzód przez malownicze wzgórki powiatu Smoleńskiego, a potem przez leśne przestrzenie Rosławskiego, o godzinie szóstej wieczorem przybył do Rosławla, a zamtąd zaczął odbywać dalszą swą podróż jeszcze wiorst 40, do stacyi Ostrowni, gdzie był przygotowany dla Jego WYSOKOŚCI nocleg w domu obywatela *Pochwisniewa*.

Dnia 18-go, w niedzielę, NASTĘPCA CESARZEWICZ zaczął słuchać Mszy Świętej w domowej kaplicy *Pochwisniewa*; po czém się bez zatrzymania odbywała podróż WIELKIEGO KSIĘCIA do m. Brjańska, dokąd Jego WYSOKOŚĆ przybył o godzinie trzeciej z południa i niezwłocznie po swoim przybyciu, zajął się pilnem obejrzeniem arsenału Brjańskiego we wszystkich jego szczegółach, obejrzał magazyny i odwiedził szpital wojskowy; po czém, zaszczytując przyjęciem znajdujących się w mieście dworzan, urzędników i kupców, po obiedzie zaczął oglądać miasto, malowniczo leżące na wyniosłościach prawego brzegu Desny.

Dnia 19-go, CESARZEWICZ Jego Mość zaczął bydz obecny zrana w arsenale przy odlewaniu armat, a o godzinie ósmey udał się w dalszą podróż traktem na Karaczew i Bolchów, gdzie WIELKI KSIĄŻE Jego Mość, spotkany w tém mieście przez Orłowskiego Marszałka Dworzanstwa, Szambelana Szeremietjewa, zaczął się zatrzymać na obiad, po którym wyjechał traktem na Bielew, dokąd też przybył o godzinie jedenastej wieczorem na nocleg.

Dnia 20-go, CESARZEWICZ Jego Mość, zaszczytując przyjęciem dworzan i chleb-sól od kupców, zaczął oglądać dom, w którym umarła CESARZOWA *ELŻBIETA ALEXIEJEWNA*, a który obrócony jest teraz na dom wdów dla 24-ch ubogich i starych kobiet; po odprawionej panichidzie za zmarłą CESARZOWĄ, odwiedził niewielki ogród tego dobroczynnego zakładu, gdzie w niedawnym czasie wzniesiono niewielki pomnik dla czczonej MONARCHINI.

O godzinie dziewiątej, CESARZEWICZ NASTĘPCA opuścił Bielew, a o godzinie jedenastej przybył do m. Koziełska, wstawionego w XIII wieku walecznością swych mieszkańców, teraz zaś godnego uwagi dla swego przemysłu; tu CESARZEWICZ Jego Mość, po złożeniu modłów

— Przez Narywższy Rozkaz Dzienny, 22-go Lipca, Dowodzący całą piechotą Oddzielnego Korpusu Gwardyi, Jenerał-Adjutant *Bistrom*, zgodnie z jego prośbą, uwolniony od tego obowiązku, mając liczyć się przy

вѣдемъ при Гвардейскомъ Корпусѣ Помощникомъ Корпуснаго Командира. — Назначаются: Начальникъ 1-й Гвардейской Пѣхотной дивизіи, Генералъ-Адъютантъ *Ушаковъ 1-й*, Командующимъ всею Пѣхотою Отдѣльнаго Гвардейскаго Корпуса. *Нагальниками дивизій*. Командиръ 1-й Гвардейской Пѣхотной бригады, Генералъ-Адъютантъ *Исленьевъ*, 1-й Гвардейской Пѣхотной. Командиръ 3-й Гвардейской Пѣхотной бригады, Генералъ-Лейтенантъ *Абрузовъ 1-й*, 3-й Гвардейской Пѣхотной.

— Высочайшими Именными указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣе пожалованы кавалерами Ордена Св. *Владимира 4-й степени* Губернскіе Прокуроры: Надворные Советники: *Волынский*, Губернскій Казенныхъ дѣлъ Странчій *Бухтовигъ*, и Могилевскій, Губернскій Землемѣръ *Лада-Клюдицкий*; Титулярные Советники: Советникъ Гродненской Палаты Гражданскаго Суда *Клопотовскій* и Виленскій Губернскій Уголовныхъ Дѣлъ Странчій *Долинскій*. (Р. И.)

— Въ Именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 18-й день минувшаго Іюня, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, изображено: „По существующимъ учрежденіямъ градскихъ и сельскихъ обществъ, мѣщанинъ или поселенинъ порочнаго поведенія, за всѣми принятыми мѣрами остающійся неисправимымъ, можетъ быть представленъ въ распоряженіе губернскаго начальства, для обращенія въ военную службу или для переселенія, въ случаѣ негодности къ службѣ, въ Сибирскія губерніи. Усматривая, что въ отношеніи семействъ сего рода переселенцевъ, по разнымъ вѣдомствамъ, наблюдались дониндѣ не одинаковыя правила, Мы признали нужнымъ, согласно Мнѣнію Государственнаго Совѣта, постановить къ единообразному на будущее время исполненію, слѣдующее: 1) При переселеніи, въ Сибирь за порочное поведеніе мѣщанъ, свободныхъ хлѣбопашцевъ и крестьянъ казенныхъ всѣхъ наименованій, а равно удѣльныхъ и дворцовыхъ, наблюдать во всякомъ случаѣ, чтобы мужья не были разлучаемы съ женами, и чтобы вмѣстѣ съ ними отпускаемы были и малолѣтныя ихъ дѣти, мужеска пола до 5-ти, а женска до 10-ти лѣтъ. 2) Дѣти обоюго пола выше сихъ лѣтъ могутъ также послѣдовать за родителями, если получаютъ увольненіе отъ мірскаго общества. Но достигшія 16-ти-лѣтняго возраста, хотя бы и получили сѣе увольненіе, отпускаются съ отцомъ и матерью только, во-первыхъ, если сами пожелаютъ за ними слѣдовать, и во-вторыхъ, если жили съ родителями въ одномъ домѣ; живущіе отдѣльно, а равно вообще женатые сыновья, замужнія дочери и ихъ особенныя семейства, ни въ какомъ случаѣ не отпускаются. 3) Порядокъ назначенія къ переселенію для людей каждаго изъ поименованныхъ званій, остается нынѣ существующій; а въ отношеніи къ вѣдомству удѣльныхъ и дворцовыхъ крестьянъ сохраняется сила особенныхъ правилъ, постановленныхъ Свода Законовъ Тома XIV Устава о предупрежденіи преступленій въ статьѣ 254 и 255-й (въ Продолженіи). (Опуб. Прав. Сен. Іюля 20 1837 года.)

— Высочайше утвержденнымъ 8-го минувшаго Іюня мѣсяца мнѣніемъ Государственнаго Совѣта, положено: постановленныя Высочайше утвержденнымъ 25 Мая 1836 года мнѣніемъ Государственнаго Совѣта правила на застрахованіе зданій во второмъ Россійскомъ Страховомъ отъ огня Обществѣ, для залоговъ въ Приказахъ Общественаго призрѣнія, распространить въ равной мѣрѣ и на первое таковое же Общество. (Опубл. Пр. Сен. Іюля 10 дня 1837 года.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ предложеніе Управляющаго Министерствомъ Юстиціи, Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Статсъ-Секретаря и Кавалера Дмитрія Николаевича *Блудова*, отъ 23 минувшаго Іюня, что Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія сообщилъ ему, что выпискою изъ журналовъ Комитета Гг. Министровъ 1 и 15 числа того Іюня, между прочимъ, дано ему знать, что 299 статья Свода Уставовъ о службѣ гражданской, за отмѣною 298 ст., должна такъ же считаться отмѣненною. Государь Императоръ таковое положеніе Комитета Высочайше утвердить соизволилъ. (Опубл. Пр. Сен. Іюля 12 дня 1837 года.) (С. В.)

— Движимый благотворительностію къ сиротамъ Дворянскаго сословія, остающимся въ бѣдномъ состояніи послѣ родителей, помѣщикъ Одесскаго уѣзда, отставный Полковникъ *Куртъ* изъявилъ желаніе предоставить, въ пользу Одесскаго Института Благородныхъ Дѣвицъ, благопріобрѣтенное свое имѣніе, состоящее изъ деревни Одесскаго уѣзда Куртовки, въ которой числится 174 ревизскихъ душъ, и болѣе 5,564 десятины земли.

Korpusie Gwardyi Pomocnikiem Dowódcy Korpusu. — Naczelnik 1-ey dywizyi pieszey Gwardyi, Jenerał-Adjutant *Uszakov 1-szy*, Dowodzącym całą piechotą oddzielnego Korpusu Gwardyi. *Naczelnikami dywizyi*: Dowódzca 1-ey brygady Pieszey Gwardyi, Jenerał-Adjutant *Islenjew*, 1-ey Gwardyi Pieszey. Dowódzca 3-ey brygady Gwardyi Pieszey, Jenerał-Porucznik *Arbuzow 1-szy*, 3-ey Gwardyi Pieszey.

— Przez NAWYŻSZE Imienne Ukazy, do Kapituły Rossyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Należawiek mianowani Kawalerami Orderu Sw. *Włodzimierza 4-go stopnia* Gubernialni Prokuratorowie: Radcy Dworu: *Wołyński* Gubernialny Skarbowych Spraw Strapczy *Buchtowicz* Mohilewski, Gubernialny Jeometra *Łada-Kłodnicki*, Radcy Honorowi: Radzca Grodzieński Izby Sądu Cywilnego *Kłopotowski*, i Wileński Gubernialny Spraw Skarbowych Strapczy *Doliński*. (R. In.)

— W Imiennym Jego CESARSKIEY MOŚCI NAWYŻSZYM Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi w dniu 18 zeszłego Czerwca, z własnoręcznym CESARZA Jego MOŚCI podpisem, wyrażono: „Podług istniejących urządzeń gmin miejskich i wiejskich, mieszczeniu albo wieśniak ztego prowadzenia się, po wszystkich przedsiębranych śródkach zostający bez poprawy, może być oddany pod rozporządzenie Zwierzchności Gubernialney, dla obrócenia do służby woyskowej, albo dla przesiedlenia, w razie niezdatności do służby, do Gubernii Sybirskich. Upatrując, iż względnie familii tego rodzaju przesiedleńców, w różnych zawiadostwach zachowywane były dotąd niejednolite zasady, Uznaliśmy potrzebnym, zgodnie z Opinią Rady Państwa, postanowić dla jednolitego na czas przyszły wypełnienia, co następuje: 1) Przesiedlając do Syberyi za naganne prowadzenie się mieszczan, wolnych rolników i skarbowych włascian wszystkich nazwań, i również udziałowych i pałacowych, przestrzegać w każdym razie, ażeby mężowie nie byli rozłączani z żonami, i żeby razem z niemi wydawane były i małoletnie ich dzieci, płci męskiej do 5-ciu, a żeńskiej do 10-ciu lat. 2) Dzieci płci obojey, więcej od tych lat mający, mogą także iść za rodzicami, jeżeli od całej gminy otrzymają uwolnienie. Ale te, które doszły 16-tu lat wieku, chociażby i otrzymały to uwolnienie, mają się wypuszczać zoycem i matką tylko, *naprzód*: jeżeli same zechcą iść z niemi, i *potóm*: jeżeli z rodzicami mieszkają w jednym domu; mieszkający oddzielnie, jako też w ogólności synowie żonaci, córki zamężne i ich osobne rodziny, w żadnym razie nie mogą być wypuszczane. 3) Porządek naznaczenia do przesiedlenia dla ludzi każdego z wyrażonych nazwań, pozostaje teraz istniejący; a co do wiedzy włascian udziałowych i pałacowych zachowuje się moc osobnych prawideł, ustanowionych w Połączeniu Praw Tomu XIV, Ustawy o zapobieganiu przestępstwom w artykule 254-m i 255-m (w dalszym ciągu). Opub. przez Rządzący Senat 20 Lipca 1837 roku.

— Przez NAWYŻSZEJ utwierdzoną 8-go zeszłego Czerwca opinią Rady Państwa, postanowiono: przez NAWYŻSZEJ utwierdzoną 25-go Maja 1836 roku opinią Rady Państwa prawidła na assekuracyą budowli w drugiem Rossyjskiem zabezpieczającym od ognia Towarzystwie, dla ewikcyi w urzędach Powszechnego Opatrzienia, rozciągnąć w równey mierze i na pierwsze także towarzystwo. (Op. przez Rz. Sen. 10 Lipca 1837 roku.)

— Rządzący Senat słuchali przełożenia Zarządzającego Ministerium Sprawiedliwości P. Ministra Spraw Wewnętrznych, Sekretarza Stanu i Kawalera Dymitra Nikołajewicza *Błudowa*, pod dniem 23-m zeszłego Czerwca, iż Minister Narodowego Oświecenia udzielił mu, że przez kopią z Żurnałów Komitetu PP. Ministrow 1 i 15 dnia tegoż Czerwca, między innemi dano mu wiedzieć, że 299 art. Połączenia Ustaw o służbie cywilney, z przyczyny odmienionego art. 298, powinien także być uważanym za odmieniony. CESARZ Jego MOŚĆ to postanowienie Komitetu NAWYŻSZEJ utwierdził raczył. (Op. przez Rz. Sen. 12 Lipca 1837 roku.) (G. S.)

— Powodowany dobroczynnością ku sierotom stanu dworzańskiego, pozostałym w ubogim stanie po rodzicach, obywatel powiatu Odeskiego, odstawny Polkownik *Kurt*, oświadczył chęć oddania, na rzecz Odeskiego Instytutu szlacheckich panien, dobrze nabyty swój majątek, składający się ze wsi Kurtowki w powiecie Odeskim, w której liczy się 174 dusz rewizyjnych, i więcej 5,564 dziesięcin ziemi.

Съ этою цѣлю, онъ представилъ духовное завѣщаніе къ утвержденію, на законномъ основаніи, въ той силѣ, чтобы оно приняло дѣйствіе послѣ его кончины. Распоряженія предположенныя къ достиженію общепользительной цѣли завѣщателя, въ томъ состоятъ, чтобы:

1) Жертвуемое имѣніе принадлежало навсегда нераздѣльно Одесскому Институту Благородныхъ Дѣвицъ, и въ случаѣ прекращенія онаго, другому подобному же заведенію Херсонской губерніи, которое отъ начальства, управляющаго имѣніемъ, признано будетъ лучшимъ.

2) Чтобы, на счетъ этого имѣнія, воспитывать въ заведеніи такое число бѣдныхъ сиротъ-дѣвицъ Дворянскаго сословія, Херсонской губерніи, и преимущественно Одесскаго уѣзда, какое позволятъ получаемые доходы.

3) Чтобы, начавъ пріемъ сиротъ, спустя годъ по кончинѣ завѣщателя, приступать и въ послѣдствіи къ новому избранію также по истеченіи года отъ окончанія принятыми положеннаго въ Институтѣ срока ученія; остатокъ же, могущій образоваться при томъ изъ доходовъ, всякой разъ, въ награду выпускаемыхъ, смотря по ихъ успѣхамъ и нравственнымъ качествамъ.

О такомъ благотворительномъ пожертвованіи помѣщика *Курта* Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, на положеніе котораго, объ утвержденіи этого завѣщанія, во всей силѣ, Его Императорское Величество Высочайше соизволилъ 13 минувш. Апрѣля. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 8-го Августа.

Е. Кор. Велич. 29 ч. прош. м. возвратился изъ Теплица въ здѣшнюю столицу.

— Король 5. ч. с. м. принималъ въ частной аудіенціи чрезвычайнаго Посланника и Полномочнаго Министра Королевы Великобританской Лорда Вилліама Росселя и Чрез. Посл. и Полн. Минист. Короля Ганноверскаго Барона *Минхаузена* и изволилъ принять ихъ вѣрющія грамоты. (A.P.S.Z.)

А в с т р і я.

Вѣна, 2-го Августа.

О здоровьи Ея Велич. Императрицы полученъ сегодня изъ Ишля слѣдующій медицинскій бюллетень: „Болѣзнь Ея Велич. Императрицы послѣ перелома не перестаетъ вѣдѣть уменьшаться. По сему здоровье Ея Велич. очень удовлетворительно. — Ишль 31 Юля 1837. *Райланъ.*“

— Ея Велич. Императрица мать, думаетъ предпринять въ настоящемъ мѣсяцѣ путешествіе въ Тегернзее и Мюнхенъ.

— Изъ Вейера въ Австріи уведомляютъ о прибытіи вдовствующей Неаполитанской Королевы къ своей дочери Герцогинѣ *Беррійской*.

— Находящіеся здѣсь Турецкіе Офицеры для усовершенствованія въ военномъ искусствѣ, вчера участвовали въ маневрахъ гренадерской дивизіи и большую оказали ловкость. (A.P.S.Z.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 2-го Августа.

Третьяго дня Король принималъ Генерала *Себастьяни*, Французскаго Посланника при Англійскомъ Дворѣ и послѣ занимался съ Министрами Морскимъ и Торговли.

— Принцъ Александръ *Виртембергскій* вчера обѣдалъ въ Тюльерійскомъ дворцѣ съ Королемъ и Королевскою Фамиліею.

— Графиня *Лупано*, (вдова *Мурата*) всегда будто ведетъ переговоры съ здѣшнимъ Правительствомъ, касательно вознагражденія за многія ей принадлежавшіе замки, которые перешли въ собственность Короны. По газ. *Nouvelle Minerve*, за нѣсколько дней предъ тѣмъ, Графиня имѣла аудіенцію у Короля, коей слѣдствіемъ было обезпеченіе для ней пожизненнаго пенсіона въ 100,000 фр.

— *Journal de l'Indre* отъ 29 Юля, опровергаетъ все о состояніи здоровья Князя *Таллейрана* распространенныя слухи, объявляя, по достовернымъ источникамъ, что Князь никогда не чувствовалъ себя лучше какъ теперь (!).

— Министръ Торговли Г. *Мартенъ*, вчера отправился въ Англію, имѣя главную цѣль, лично осведомиться о состояніи и устройствѣ во всѣхъ подробностяхъ Англійскихъ желѣзныхъ дорогъ. Гр. *Моле* временно завыдываетъ дѣлами Министерства Торговли.

— За нѣсколько дней распространялся здѣсь слухъ, что Правительство намѣрено отправить эк-

W tym celu podał on testament do utwierdzenia na prawney podstawie, w tey mocy, ażeby wziął swój skutek po jego śmierci. Rozporządzenia, ułożone dla osiągnięcia użytecznego celu testatora, zawierają się w tem, iżby:

1) Ofiarowany majątek należał na zawsze nierozdzielnie do Odeskiego Instytutu Szlacheckich Panien, a w razie jego ustania, do innego takiegoż zakładu Gubernii Chersońskiej, które Zwierzchność, majątkiem zarządzająca, uzna za lepsze.

2) Ażeby, kosztem tego majątku, wychowywać w zakładzie taką liczbę ubogich sierot dziewcząt stanu dworzańskiego, z gubernii Chersońskiej, a szczególniej z powiatu Odeskiego, na jaką wystarczają otrzymane dochody.

3) Ażeby, zaczawszy przyimowanie sierot, po upływie roku od śmierci testatora, przystępować i w czasie późniejszym do nowego wybrania także po upływie roku od ukończenia przez przyjęte dziewice ustanowionego w Instytucie terminu nauk; a pozostałość, mogąca się przytęm uformować z dochodów, obarczać, za każdym razem, na nagrody wychodzącym z instytutu, stosownie do ich postępów i moralnych przymiotów.

O tey dobroczynney ofierze obywatela *Kurta*, Minister Spraw Wewnętrznych czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, na którego postanowienie, o utwierdzeniu tego testamentu, w całej mocy, Jego Cesarska Mość Najwyższą zezwolił 13 zeszłego Kwietnia. (P. P.)

WІADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i j.

Berlin, dnia 8 Sierpnia.

J. K. Mość d. 29 z. m. powrócił z Cieplie do tu-tejszey stolicy.

— Król d. 5 teraż. m. na audyencyi prywatney przyymował Posła nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Królowey Angielskiej Lorda *William Russel* oraz Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Króla Hannowerskiego, Barona *Münchhausen* i przyjął od nich listy ich wierzytelne. (A.P.S.Z.)

A u s t r i a.

Wiedeń, dnia 2 Sierpnia.

O zdrowiu Cesarzowej Jey Mości otrzymano dzisiaj z Ischl następujący lekarski biuletyn: „Choroba Jey Cesarzkiej Mości po przesileniu nieprzestaje zmniejszać się. Podług tego więc zdrowie Cesarzowej jest nader zaspakajającym. — Ischl 31 Lipca 1837. *Raimann.*“

— Cesarzowa, matka, czyni przygotowania do podróży w ciągu tego miesiąca do Tegerensee i Monachium.

— Z Weyer w Austrii donoszą o przybyciu Królowey Neapolitańskiej wdowy, do swej córki Xiężny *Berry*.

— Znajdujący się tu dla ćwiczenia się w sztuce wojennej Turcy Oficerowie, wczora pierwszy raz mieli udział w ćwiczeniach dywizyi grenadyerów i przy obrótach wiele okazali zręczności. (A.P.S.Z.)

F r a n c y a.

Paryż, dnia 2 Sierpnia.

Zawczora przyymował Król Jenerała *Sebastiani*, Posła Francuzkiego przy dworze Londyńskim i pracował potem z Ministrami marynarki i handlu.

— Xiążę Alexander *Wirtemberski* obiadował wczora w Tuilleryach z Królem i rodziną Królewską.

— Hrabina *Lupano*, (wdowa *Murata*) układa się jeszcze z Rządem tutejszym względem wynagrodzenia jey za rozmaite, należące do niey zamki, które przeznaczone zostały na własność korony. Podług *Nouvelle Minerve*, Hrabina przed kilką dniami miała posłuchanie u Króla, którego wypadkiem było zapewnienie dla niey pensyi dożywotniej 100,000 franków.

— *Journal de l'Indre* pod 29 Lipca zaprzecza wszystkim o stanie zdrowia Xięcia *Talleyranda* rozszerzonym pogłoskom, i oświadcza, jako wie z dobrego źródła, że Xiążę nigdy nie miał się lepiej, jak teraz (!)

— Minister Handlu P. *Martin*, wczora wyjechał do Anglii, jedynie, ażeby się naocznie przekonać o stanie całego urządzenia angielskiej drogi żelazney. Hrabia *Moie* pełni tymczasowie obowiązki Ministra handlu.

— Od dni kilku rozbiegła się tu pogłoska, że Rząd zamierza wyprawę do Haiti dla doprowadzenia do wy-

спедицію въ Гайти, чтобы принудить къ исполненію заключеннаго въ 1825 году трактата.

— Новыя извѣстія полученныя изъ Бона, не слиш-комъ благопріятны. Пишутъ оттуда отъ 23 Іюля: „Три уже дня *Ахмедъ* - Бей опустошаетъ окрестности и грабитъ всѣ намъ пріязненныя племена. Третьяго дня онъ появился съ 5—6,000 кавалеріи вдругъ предъ лагеремъ при Гуэльмъ, прогнавъ занимавшихся устройствомъ дороги работниковъ, переранилъ и убилъ 68 солдатъ и покушался даже проникнуть въ лагерь. Генераль *Трецель*, въ сію же ночь со всеми находящимися здѣсь войсками, выступаетъ защищать лагерь и если будетъ возможно, преданныя намъ племена. Нашъ походъ въ Константиноу встрѣтитъ сильное сопротивленіе. Три Бей соединились съ собою и общими силами строятъ городъ между Констан-тиною, Бугією и Бонаю. Онъ будетъ названъ *городомъ Кабалиевъ* и получитъ демократическое устрой-ство. Первыми начальниками оного будутъ три Бей. Всѣ въ Константиноу находившіеся сокровища, уже перевезены въ новой городъ, не смотря однакожъ на это Константиноу будетъ до крайности защищаема, такъ что ежели она принуждена будетъ сдать, то Французы овладѣютъ только грудю развалинъ.“

— Правительство получило сегодня слѣдующія по телеграфу депеши: „*Перпиганъ 29 Іюля*. Риполль сдался 27-го числа на капитуляцію. Гарнизонъ по-ложилъ оружіе, однакожъ не взятъ въ плѣнъ, но отпущенъ въ Олотъ. *Урбистондо* оставилъ отрядъ Кабаліерскаго корпуса въ Риполль а самъ выступи-лъ по дорогѣ въ Ст. Жанъ де ласъ Абадессасъ.“ — „*Перпиганъ 30 Іюля*. Баронъ *Мееръ* вступилъ 27 ч. вечеромъ съ 6—7,000 человекъ въ Олотъ и двинулся далѣе, спѣша на помощь въ Ст. Жанъ и Кампредонъ. При Капзакостъ имѣлъ онъ жаркое сраженіе съ Карлистами, о котораго послѣдствіяхъ ничего не извѣстно. 180 обезоруженныхъ Христианство изъ гарнизона въ Риполль, 29 ч. прибыли въ Пюксерду, а 150 другихъ, чрезъ Эбро отправились во Францію.“ — „*Байонна 31 Іюля въ 1½ часа*. Французскій Кон-суль въ Сантандеръ пишетъ отъ 27 ч. что *Касторъ* пользуясь удаленіемъ Генерала *Аскала*, преслѣдую-щаго вторгнувшіеся въ Кастилію 8 Бискайскихъ бат-таліоновъ, приближается къ этому городу имѣя подъ своимъ начальствомъ 3,000 чел., изъ коихъ 1,000 у-же овладѣла долиною Торанцо. Бригадиръ *Кастене-а* опереженъ.“ — „*Байонна 31 Іюля*. *Донъ-Карлосъ* находится въ Кантавіехъ; онъ будто нездоровъ; вой-ска его равно какъ корпусы изъ Аррагоніи и Ва-ленціи сосредоточены при Кантавіехъ. *Эспартеро* и *Ораа*, туда подвигаются и намерены осадить Кан-тавіеху.“

— Въ *Sentinelle des Pyrenées* сообщаютъ отъ 29-го Іюля: „Въ ту минуту когда новый Испанскій заемъ, договаривавшимися сторонами долженъ былъ быть подписанъ, новыя встрѣтили затрудненія. Имен-но послѣдовало рѣшительное объявленіе Франціи, что въ случаѣ, если бы торговый договоръ между Англією и Испанією, о которомъ столько говорено, дѣйстви-тельно состоялся, то Французское Правительство тотчасъ откажется отъ четвернаго союза. Утверждаютъ, что начаты новыя переговоры но на другихъ осно-ваніяхъ.“

3-го Августа.

Вчера занимался Король въ Ст. Клу съ Прези-дентомъ Совѣта и потомъ въ сопровожденіи Короле-вы, Принцессы *Аделаиды*, Герцога *Немурскаго* и Принцессы, предпринялъ путь въ замокъ Э.

— Герцогъ и Герцогиня *Орлеанскіе* на пути сво-емъ въ Руанъ, вездѣ привѣтствуемы были радостными восклицаніями, толпившагося со всѣхъ сторонъ народа.

— Въ *Temps* содержится: „Не перестаютъ занимать-ся Принцемъ *Людвикомъ Бонапарте*, и увѣдомля-ютъ, что неблагоразумный начальникъ Страсбургска-го матажа, не могъ бы получить ни отъ какого По-сланника паспорта для возвращенія въ Швейцарію. Какъ бы то ни было, мы имѣемъ причину думать что, еслибъ удалось молодому Принцу, подъ какою нибудь вымышленною фамилією возвратиться къ сво-ей матери, Правительство не было бы симъ обезпо-коено. Безсомнѣнія въ такомъ случаѣ всего лучше было бы смотрѣть на это равнодушно, и мы увѣре-ны что Принцъ *Людвикъ* не дастъ повода къ тому что-бы Правительство сожалѣло о такихъ мѣрахъ.“

— Капитанъ *Наполеонъ Бертранъ*, который по-дѣлу Генерала *Рини* былъ главнымъ противу него свидѣтелемъ, за неприличные поступки и неповино-веніе, арестованъ въ Марселѣ.

— Вчера одинъ Португальскій Генераль съ депе-шами къ Французскому Правительству, прибылъ въ Парижъ.

— Правительство получило сегодня слѣдующія те-леграфическія депеши: „*Бордо 1 Августа въ 1-мъ*

конанія трактату, zawartego w roku 1825.

— Z Bony otrzymano nowsze, lecz nie nader po- myślne wiadomości. Donoszą ztamąd pod d. 23 Lip- ca: „Od trzech dni *Achmed-Bey* pustoszy całą okoli- cę i rabuje wszystkie przyjaźne nam pokolenia. Za- wieczora ukazał się w 5—6,000 jeźdźców tuż przed obo- zem *Guelma*, rozpędził zajmujących się około urządzenia dróg robotników, ranił i zabił 68 żołnierzy, usiłował nawet dostać się do obozu. Jenerał *Trezel* tej jeszcze nocy wystąpił ze wszystkimi znajdującymi się tu wojs- kami, dla bronięcia naszego obozu, i gdzie można sprzy- mierzonych z nami pokoleń. Wyprawa nasza do Kon- stantyny dozna mocnego oporu. Trzej Bejowie po- łączyli się razem i budują spólnie miasto między Kon- stantyną, Bugią i Boną. Nazywać się ono będzie *miastem Kabailów*, i będzie miało rząd demokratyczny. Pierwszemi jego naczelnikami będą trzej Bejowie. Wszystkie bogactwa, które się znajdowały w Kon- stantynie, przewieziono zostały do nowego miasta, lecz niemniej Konstantyna broniona będzie do ostateczno- ści, i w ostatnim razie, Francuzom gruzi tylko odda- ne będą.“

— Rząd otrzymał dzisiaj następujące depesze telegra- ficzne: „*Perpignan 29 Lipca*. Ripoll d. 27 kapitulo- wało. Załoga broń złożyła, nie została jednak wię- tą w niewolę, lecz uwolnioną do Olot. *Urbistondo* jeden oddział korpusu *Cabalierry* zostawił w Ri- poll, i poszedł na Saint-Jean-de-las-Abadessas.“ — „*Perpignan 30 Lipca*. Baron *Meer* d. 27 wieczorem w 6—7,000 ludzi wtargnął do Olot, i d. 29 postępo- wał dalej, ażeby pośpieszyć z pomocą do Saint-Jean i Campredon. Pod Capsacosta stoczył on utarczkę z Karolistami, której wypadek nie jest wiadomy. 180 ranionych Krystynistów z załogi Ripolskiej d. 29-go przybyło do Puyserda, a 150 innych przez Ebr udao się do Francyi.“ — „*Bajonna 30 Lipca o pół do 2-giej*. Konsul Francuzki w Santander pisze pod d. 27, że *Ca- stor*, korzystając z oddalenia Jenerała *Ascala*, ściga- jącego 8 batalionów Biskajskich, które wtargnęły do Kastylii, zbliżył się ku temu miastu na czele 3,000 lu- dzi, z których 1,000 oblega już dolinę Toranzo. Bry- gadyer *Costenega* został wypredzony.“ — „*Bajonna 31 Lipca*. *Don Karlos* jest w Cantavieja, ma bydź cho- rym; jego woyska, również korpusy z Arragonii i Wa- lencyi skoncentrowane są pod Cantavieja. *Espartero* i *Oraa* również tam skierowali swój pochod; zamysła- ją oni oblegać Cantavieja.“

— W *Sentinelle des Pyrenées* czytamy pod dniem 29 Lipca: „W chwili gdy nowa pożyczka Hiszpańska miała bydź podpisaną przez układające się strony, no- we wynikiły trudności. Zaszło bowiem wyraźne oświadc- czenie Francyi, iż, w przypadku, jeżeliby doszedł do skutku traktat handlowy między Anglią a Hiszpanią, Rząd Francuzki natychmiast odłączy się od poczwór- nego przymierza. Zapewniają, iż rozpoczęły się nowe układy, lecz na innych zasadach.“

Dnia 3.

Wczora pracował Król w St. Cloud z Prezyden- tem Rady, i potem w towarzystwie Królowey, Madame *Adelaïdy*, Xięcia *Némours* i Xięźniczki przedsięwziął podróż do zamku Eu.

— Xiążę i Xiężna *Orleañscy* na drodze swej do Rouen, przez cisnący się ze wszech stron lud, witani byli radośnemi okrzykami.

— *Temps* donosi: „Nie przestają ciągle zajmować się Xięciem *Ludwikiem Buonaparte* i donoszą, iż nieroz- tropny sprawca powstania Strażburskiego nie mógłby otrzymać od żadnego Pośła pasportu na wyjazd do Szwajcaryi. Jakkolwiekby to było, mamy jednak przy- czynę rozumieć, iż, jeśliby młodemu Xięciu udało się pod fałszywem imieniem powrócić do swojej matki, Rząd nie miałby przez to niespokojności. Bez wątpie- nia wtenczas byłoby najlepiej patrzeć na to oboję- tnie, i jesteśmy przeświadczeni, iż Xiążę *Ludwik* nie da powodu, ażeby Rząd żałował takiego postępku.“

— Kapitan *Napoleon Bertrand*, który w processie Jenerała *Rigny* występował przeciwko niemu, jako główny świadek, został w Marsylii aresztowany za nie- przyzwoite postępowanie i niesubordynacją.

— Wczora pewien Jenerał Portugalski z depeszami do Rządu Francuzkiego przybył do Paryża.

— Rząd otrzymał dzisiaj następujące depesze telegra- ficzne: „*Bordeaux, 1 Sierpnia o godz. 1. Przez okrę*

засу. Корабль оставивший 28 ч. прош. м. Сантандер доставил известіе, что *Донъ-Карлосъ* съ 2,400 чел. вступилъ въ сѣю провинцію и прибылъ въ Корредо. Изъ Сантандера вышли войска для наблюденія его и ожидали, что 4 баталіона вышедшіе изъ Ст. Себастьяна нападутъ на него. — Изъ Пампелоны пишутъ отъ 27 ч., что экспедиція подъ командою *Царіатеги*, 22 ч. при Педра-Лати, рѣшительно переправилась чрезъ Эбро и направила путь въ Санти Касильда. Генералы *Алкара* и *Эскалера* хотѣли 26 ч. соединиться при Беллорадѣ, для преслѣдованія этой экспедиціи, которая вѣрно имѣетъ намѣреніе, привлечь къ себѣ часть войскъ преслѣдующихъ *Донъ-Карлоса*. Такъ какъ курьеръ вчера изъ Сарагоссы не прибылъ, то ничего новаго не известно о походѣ *Донъ-Карлоса*; на границахъ говорили, что онъ лежитъ боленъ въ Кантавіехѣ, гдѣ кажется собралъ всѣ свои силы. — „*Бордо 1 Августа въ 5½ час.* Увѣдомляютъ изъ Сарагоссы отъ 29 ч. что *Донъ-Карлосъ* со всѣми своими силами двинулся къ Сеніи по направленію Эбра и что *Ораа* слѣдуетъ за нимъ съ своими войсками.“ — „*Нарбонна 2 Августа въ 4½ час. утра.* Баронъ *Мееръ* съ 600 чел. и 400 лошадьми предпринялъ путь чрезъ Капзакоста и обратился въ Кампредионъ. *Урбистондо* 31 ч. стоялъ близъ Рибасъ. 22 ч. въ окрестностяхъ Валенціи были еще многочисленныя Карлистскія силы. Пишутъ изъ Барцеллоны отъ 28 ч., что *Тристани* стоятъ все въ окрестностяхъ Молинсъ дель Рей и собираетъ дань.“ (Встрѣчающіяся въ сихъ депешахъ противурѣчія, объясняются тѣмъ, что въ первой изъ сихъ случилась типографская ошибка, которую повторили всѣ журналы. Это былъ не *Донъ-Карлосъ*, но Ген. *Касторъ* который вступилъ въ провинцію Сантандеръ.)

4-го Августа.

Герцогъ и Герцогиня *Орлеанскіе* послѣ двухдневнаго пребыванія въ Руанѣ оставили сей городъ, гдѣ благосклоннымъ своимъ обращеніемъ и богатыми подарками, оставили всѣхъ довольными.

— Въ письмѣ отъ 29 ч. изъ Сарагоссы содержится: „Всѣ письма изъ Кантавіеха согласны въ томъ, что *Донъ-Карлосъ* собравъ всѣ подвѣдомственные силы въ семь городѣ, намѣренъ упрочить для себя средства для возвратнаго прохода въ Наварру. Положеніе края и огромный лѣсъ, покрывающій возвышенности, могутъ ему быть весьма полезны къ исполненію сего опаснаго предпріятія.“

— Письма изъ Мадрита отъ 27 Іюля сообщаютъ только, что Правительство одушевленное примѣромъ Португальскаго Министерства старается принять рѣшительныя мѣры противу свободы книгопечатанія. По известіямъ изъ Лиссабона кажется контрреволюція усмирена, но опасаются распространенія ея въ войскѣ.

5-го Августа.

Герцогъ и Герцогиня *Орлеанскіе* третьяго дня прибыли въ Гавръ и присутствовали на балѣ данномъ въ честь Ихъ Кор. Высоч., къ которому приглашено 1,700 особъ. Потомъ прогуливались на рейдѣ и осматривали стоящія тамъ на якорѣ корабли.

— Королевскій Прокуроръ получилъ вчера повелѣніе, приготовить комнату въ Консьержери для Piemontскаго уроженца *Феранда*, прибывшаго сюда сегодня изъ Руана. О причинѣ сего ареста носятъ самыя разныя слухи, но недумаютъ чтобы было покушеніе на особу Короля. Правительство кажется соблюдаетъ по сему предмету глубочайшее молчаніе.

— Письмо изъ Тулона отъ 31 ч. сообщаетъ: „По повелѣнію Военнаго Министра, войска назначенныя для экспедиціи въ Константиноу, которыя должны между 1 и 15 Сентября собраться въ провинціи Бона, были устроены и готовы выступить въ поле. Письма изъ Алжира увѣдомляютъ съ точностію, что Генералъ-Лейтенантъ *Дамремонтъ* будетъ управлять дѣйствіями войска.“

— Правительство получило сегодня слѣдующія телеграфическія депеши: „*Байонна 3 Августа въ 4 час. по полудни.* Письмо, въ которомъ увѣдомляютъ, что Г. *Латуръ-Мобуръ* 29 ч. прибылъ въ Сарагоссу, вмѣстѣ доносить, что значительный Карлистскій корпусъ и, какъ говорятъ, самъ *Донъ-Карлосъ* вступилъ въ Муніессу на 10 час. отъ Сарагоссы. Экспедиція *Царіатеги*, *Герге*, *Ровеза* и *Эскалера* слѣдуютъ въ направленіи къ Соріи.“ — „*Бордо 3 Августа въ 6½ час. вечера.* Появленіе нѣсколькихъ отрядовъ въ окрестностяхъ Гуэска заставило думать, что *Донъ-Карлосъ* идетъ на Дарока, но по объявленному 30 ч. известію находился онъ еще 28 г. въ Кантавіеха, *Фортанеа* и *Мирамбель*. *Ораа* осаждалъ Камарилласъ и Алинга, а другая дивизія наблюдала дорогу ведущую въ Бесейтъ.“ (A.P.S.Z.)

который д. 28 з. м. опустилъ Сантандер, доизвѣдываемъ, что *Don Karlos* на челе 2,400 ludzi wtargnął do tej prowincyi i przybył do Corriedo. Z Santander wyszedł woyska dla postrzegania go, i spodziewano się, iż uderzą nań 4 bataliony, które wyszły miały z St. Sebastian. — Z Pampelony donoszą pod d. 27, że wyprawa pod dowództwem *Zariateguy*, d. 22 pod Piedra-Lata ostatecznie przeszła przez Ebro i przedsięwzięła drogę do Santa Casilda. Jenerałowie *Alcala* i *Escalera* chcieli d. 26 połączyć się pod Bellorada, dla ścigania tej wyprawy, która bezwzględnie ma zamiar, część woysk ścigających *Don Karlosa*, do siebie przyciągnąć. Ponieważ goniec z Saragossy wczora nie przybył, zatem nic nowego nie wiadomo o pochodzie *Don Karlosa*; na granicach mówiono, iż złożony jest chorobą w Cantavieja, dokąd zdaje się ścigać wszystkie swe siły.“ — „*Bordeaux, 1 Sierpnia o pół do 6-tej.* Donoszą z Saragossy pod d. 29, iż *Don Karlos* ze wszystkimi swemi siłami, uczynił poruszenie ku Cenii w kierunku Ebro, i że *Oraa* ze swoimi woyskami postępował za nim.“ — *Narbonna, 2 Sierpnia o pół do 5-tej rano.* Baron *Meer* w 600 ludzi i 400 koni przedsięwziął drogę przez Capsacosta, udając się do Campredon. *Urbistondo* stał d. 31 w blizkości Ribas. Dnia 22 w stolicy Walencyi były jeszcze liczne Karolistowskie oddziały. Donoszą z Barcellona pod d. 28, że *Tristany* ciągle stoi w Molins del Rey i w kraju wybiera kontrybucye.“ (Zawierające się w depeszach tych sprzeczności, objaśniają się niejako tѣm, iż w pierwszej z nich, zaszła omyłka drukarska, którą powtórzyły wszystkie dzienniki. Nie *Don Karlos* bowiem, lecz Jenerał *Castor* wszedł do prowincyi Santander).

Dnia 4.

Xiążę i Xiężna Orleañscy po dwudniowym pobycie, znowu opuścili miasto Rouen, gdzie uprzedzonym postępowaniem i hojnymi darami, sprawili dla wszystkich ukontentowanie.

— W liście z Saragossy pod d. 29 czytamy: „Wszystkie listy z Cantavieja zgadzają się na to, że *Don Karlos*, zebrawszy w tѣm mieście wszystkie będące do rozporządzenia siły, ma zamiar zabezpieczyć dla siebie środek do uskutecznienia przeyscia i powrotem do Nawarry. Położenie kraju i las niezmierny, pokrywający wyniosłości, mogą mu być bardzo użyteczne dla wypełnienia niebezpiecznego tego przedsięwzięcia.“

— Listy z Madrytu pod d. 27 Lipca ograniczają się tylko na doniesieniu, że Rząd, pobudzony przykładem Ministerium Portugalskiego, skłonił się do przedsięwzięcia energicznych środków przeciwko wolności druku. Podług wiadomości z Lishony, kontrrewolucya zdaje się być przytłumioną, lękają się jednak daleko rozszerzonych rozgałęzień jej w woysku.

Dnia 5-go.

Xiążę i Xiężna Orleañscy wczora po południu przybyli do Havre i tegoż dnia byli na balu, danym dla Ich Kr. Wys., na który zaproszono 1,700 osób. Potѣm użyli przejażdżki w przystani i oglądali wiele stojących tam na kotwicy okrętów.

— Prokurator Królewski otrzymał wczora rozkaz przygotowania pokoju w Conciergerie dla Piemontczyka *Ferand*, który dzisiaj z Rouen tu przybył. O przyczynie jego aresztowania krąży najrozmaitsze pogłoski, lecz rozumiano, iż nie ma mowy o zamierzonym na życie Króla zamachu. Zwierzchność zdaje się chcieć zachować o tѣm najgłębsze milczenie.

— W liście z Tulonu pod d. 31 czytamy: „Podług rozkazu Ministra wojny, woyska przeznaczone do wyprawy Konstantyńskiej, powinny być między 1 a 15 Września zgromadzone w Bonie, urządzone i być gotowymi do wystąpienia w pole. Listy z Algieru z pewnością donoszą, że Jenerał-Porucznik *Damrémont* kierować będzie działaniami woyska.“

— Rząd otrzymał dzisiaj następujące depesze telegraficzne: „*Bayonna, 4 Sierpnia o godz. 4 z południa.* List, który donosi, iż P. *Latour-Maubourg* d. 29 przybył do Saragossy, zawiadania razem, iż znaczny oddział Karolistowski i sam *Don Karlos* wszedł do Muniessa, o 10 godzin drogi od Saragossy. Woyska *Zariateguy*, *Guerge*, *Rovesa* i *Escalera* dążą w kierunku do Sorii.“ — „*Bordeaux, 3 Sierpnia o pół do 7-mej po południu.* Ukazanie się kilku oddziałów w okolicy Huesca, dało powód do mniemania, że *Don Karlos* idzie na Daroca; lecz podług wiadomości, ogłoszonej w Saragossie dnia 30, znajdował się on jeszcze d. 28 w Cantavieja, *Fortanea* i *Mirambel*. *Oraa* oblega Camarillas i Alinga, a tymczasem druga dywizya uważa drogę, prowadzącą do Becaytu.“

(A.P.S.Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 2-го Августа.

Въ пятницу, когда Королева по обыкновенію прогуливалась въ сопровожденіи своей матери, какой то хорошо одѣтый человекъ среднихъ лѣтъ бросилъ что-то въ ея экипажъ. Онъ задержанъ на мѣстѣ двумя караульными Букингемскаго дворца и отданъ полиціи; онъ называетъ себя Графомъ *Дернскилзъ*. Найдено при немъ прошеніе на французскомъ языкѣ, въ которомъ онъ испрашивалъ у Ея Велич. пособія, замѣчая при томъ, что онъ служилъ во время *Наполеона* во Французской арміи и теперь живетъ въ крайней бѣдности. Какъ только Королева возвратилась во дворецъ, тотчасъ велѣла освободить сего человека и изслѣдовать его отношенія.

— Въ *Northampton Herald* содержится: „Наши читатели вѣрно помнятъ, что Королева на прошедшей недѣлѣ намѣрена была дѣлать большой смотръ въ Гайдпаркѣ. Королева при семъ случаѣ хотѣла быть на лошади и уже приготовлена была для Королевы смиренная лошадь. Лордъ *Мельбурнъ* нашелъ здѣсь благопріятный случай, испытать нравъ Королевы и увидѣть успѣтъ ли онъ удержать свою важность. По сему первый Министръ представилъ Ея Величество, что по его мнѣнію Королева неприлично было бы появляться на смотрѣ иначе какъ въ Королевскомъ экипажѣ. „Очень хорошо“ отвѣчала Ея Велич. „очень хорошо, Милордъ, то можетъ и такъ остаться; ибо Я вамъ говорю: или на лошади сдѣлаю смотръ или совсѣмъ его не будетъ.“ Лордъ *Мельбурнъ* напрасно дѣлалъ потомъ представленія. Королева неотмѣнила своего слова. Въ этомъ и въ другихъ поступкахъ извѣстныхъ намъ, мы признаемъ сходство между Королевою и умершей Принцессою *Шарлоттою*, дочерью *Георга IV*. Дай Богъ чтобы этотъ духъ направленъ былъ въ хорошую сторону и чтобы этимъ уничтожены были у *Виговъ* ихъ республиканскіе и иррелигіозные планы.“

4-го Августа.

Королева принимала вчера многихъ здѣшнихъ и иностранныхъ Посланниковъ. Они были представляемы поодиночкѣ Лордомъ *Пальмерстономъ*. Между поднесшими новыя свои вѣрующія грамоты замѣчали также Россійскаго Посланника Графа *Дюцоди-Борго*. Баронъ *Вельтгеймъ* поднесъ Королевѣ письмо Герцога *Брауншвейгскаго*. Первый Министръ *Виконтъ Мельбурнъ* имѣлъ въ этотъ день у Ея Велич. нѣсколько аудіенцій. У Королевы за обѣдомъ находились вчера кромѣ Ихъ Кор. Высоч. Герцогини *Кентской* и Герцога *Суссекскаго*, Принцъ *Кристіанъ Гольштейнъ-Гликсбургскій*, Турецкій Посланникъ *Решидъ Бей*, Датскій Послан. Баронъ *Бломе*, Герцогъ *Осуня*, первый Министръ, Министръ иностран. дѣлъ и разныя дамы изъ большихъ виговскихъ фамилій.

— Герцогиня *Ида Саксенъ-Веймарская* для посѣщенія вдовствующей Королевы сюда прибыла.

— Придворная газета отъ 1 ч. содержитъ Королев. прокламацію отъ 26 Іюля, кою какъ по случаю кончины Короля *Вильгельма IV*, Королевство Ганноверское отдѣлено отъ Великобританіи и Ирландіи, то опредѣлены нужныя перемѣны въ Королевскихъ гербахъ, но вмѣстѣ присовокуплено, что признанныя важными до 26 Іюля с. г. бывшіе въ обращеніи золотыя серебряныя и мѣдныя монеты, которыя еще имѣютъ старое изображеніе, до дальнѣйшихъ распоряженій, не должны имѣть меньшаго достоинства въ сравненіи съ золотыми, серебряными и мѣдными монетами, которыя Ея Велич. съ сихъ поръ изволитъ выпустить съ новыми гербами и чеканомъ.

— Полученныя здѣсь письма изъ Смирны уведомляютъ что туда ожидаютъ изъ Мальты Англійскаго флота въ Средиземномъ морѣ. Экипажъ нѣкоторыхъ Англійскихъ кораблей много пострадалъ отъ холеры. Въ Смирнѣ моровая язва нѣсколько уменьшилась, но къ сожалѣнію Г. *Дуайтъ* Американскій миссіонеръ сдѣлался ея жертвою. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 3-го Августа.

Е. В. Король препроводилъ Австрійскому Императору большой крестъ Нидерландскаго ордена Льва.

— *Staats-Courant* сообщаетъ заключенный торговый трактатъ между Нидерландскимъ и Прусскимъ Правительствами.

— Вчера въ честь праздника для рожденія Е. Кор. Выс. Принца *Александра*, былъ большой обѣдъ при дворѣ, въ которомъ участвовали члены Кор. фамиліи и Король *Виртембергскій* съ своими дочерьми. Вечеромъ было гулянье въ павилонѣ Королевы въ *Шевенингенѣ*.

— На дняхъ прибыли сюда многіе знатные ино-

БРИТАНІЯ ВЕЛИКАЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 2-го Сіерпня.

Гды Крѡлова въ пятницу въ товариществѣ достопочтенной своей матери odbywała zwyczajną przejażdżkę, niejaki dobrze ubrany mężczyzna średniego wieku, rzucił coś do jej powozu. Na miejscu został on zatrzymany przez dwóch sztyldwachów ze straży pałacu Buckingham i oddany policyi; on siebie nazywał Hrabią *Dernskim*. Znalaziono przy nim prośbę we Francuzkim języku, w której uprasza Jey Kr. Mość, o wsparcie, dodając, iż służył pod Napoleonem w woysku Francuzkiem, a teraz znajduje się w stanie zupełnej nędzy. Jak tylko Krѡlowa powróciła do pałacu, natychmiast rozkazała uwolnić tego człowieka i wysledzić jego okoliczności.

— Въ *Northampton Herald* czytamy: „Pamiętając zapewne czytelnicy nasi, że w przyszłym tygodniu miał odbyć się wielki przegląd przed Krѡlową w Hyde Parku. Jey Kr. Mość miała ukazać się przy tém konno i już był przygotowany koń dla Krѡlowey. Lecz Lord *Melbourne* sądził tu mieć dobrą zrzeczność doświadczenia temperamentu Krѡlowey i obaczyć aza-liby niemógł przywłaszczyć sobie powagi nad Jey Kr. Mością. Dla tego pierwszy Minister przełożył, iż podług jego zdania zapewnić byłoby dla Jey Kr. Mości ukazywać się inaczej podczas przeglądu, jak w powozie Krѡlewskim. „Bardzo dobrze“ miała na to odpowiedzieć Krѡlowa, „bardzo dobrze, Milerdzie, może więc i tak pozostać, powiadam bowiem: iż jeśli na koniu, tedy zgoda przeglądu.“ Nadaremno Lord *Melbourne* czynił przełożenia. Krѡlowa nieodmieniła swego postanowienia. W tém i innych wiadomych nam postępowaniach upatrujemy podobieństwo między sposobem myślenia Krѡlowey, a zmarłej Xiężniczki Karoliny, córki *Jerzego IV*. Daj Boże, ażeby duch ten wziął dobry kierunek i ażeby przez to mogły być zniszczone Wigów republikańskie i bezreligijne plany.“

Dnia 4.

Krѡlowa przyjmowała wczora wielką liczbę tu-tejszych Posłów zagranicznych. Byli oni pojedynczo prezentowani przez Ministra Spraw Zewnętrznych Lorda *Palmerston*. Pomiędzy tymi, którzy złożyli swe listy wierzytelne, postrzegano także Posła Rossyjskiego Hrabiego *Pozzo-di-Borgo*. Baron *Veltheim* wręczył Krѡlowey list Xięcia *Brunswickiego*. Pierwszy Minister Vice-Hrabia *Melbourne* miał w tym dniu kilka audyencyi u Jey Kr. M. Wczora na obiedzie u Krѡlowey znajdowali się oprócz Ich K. Wys. Xiężny *Kent* i Xięcia *Sussex*, Xiężę *Christian Holstein-Glücksburg*, Posel Turcki *Reszyd-Bey*, Posel Duński Baron *Blome*, Xiężę *Ossuna*, pierwszy Minister, Minister Spraw Zewnętrznych i różne Damy ze znakomitych Wigowskich familij.

— Xiężna *Ida Sasko-Weymarska* we środę tu przybyła dla odwiedzenia Krѡlowey wdowy.

— Gazeta dworu pod d. 1 zawiera odezwę Krѡlewską dat d. 26 Lipca, przez którą z okoliczności zgonu Krѡla *Wilhelma IV*, skutkiem którego Krѡlewstwo Hanowerskie oddzielone zostało od Brytanii Wielkiej i Irlandyi, postanowione są zmiany, jakie się okazały koniecznymi w herbach Krѡlewskich, dodając przy tém, iż uznane za ważne do 26 Lipca ter.r., byłe w obiegu złote, srebrne i miedziane monety, które noszą jeszcze stary stępel, do dalszego rozporządzenia niepowinny mniejszej mieć ważności od monet złotych, srebrnych i miedzianych, które odtąd Jey Kr. M. wybijać każe z nowymi herbami i stęplami.

— Otrzymane tu listy ze Smirny donoszą, że tam oczekują z Malty floty Angielskiej na morzu Szródziemnym. Osada kilku okrętów Angielskich ucierpiała wiele od cholery. W Smirnie zmniejszyła się nieco zaraza, lecz na nieszczęście P. *Dwight*, Misyjonarz Amerykański padł jey ofiarą. (A.P.S.Z.)

N I D E R L A N D Y.

Haga, dnia 3 Sierpnia.

Krѡl Jmć przesłał Cesarzowi Austryackiemu Wielki Krzyż Orderu Lwa Niderlandzkiego.

— *Staats-Courant* ogłosił traktat handlowy zawarty między Niderlandzkim a Pruskim Rządem.

— Wczora na obchod dnia urodzin J. Kr. Wys. Xięcia *Alexandra*, u dworu był wielki obiad, na którym znajdowali się Członkowie rodziny Krѡlewskiej i Krѡl *Wirtemberski* ze swemi córkami. Wieczorem były zabawy w pawilonie Krѡlowey w *Cheveningen*.

— W tych dniach przybyło tu wiele znakomitych

(2)

странцы между прочими Князь *Гейнрихъ LXXIV* Рейсскій, Принцесса Биронъ *Курляндская*, Перъ Франціи Маркизь *Луэа* и Правитель. Президентъ Триера Г. *Ладенбергъ*.

ГЕРМАНИЯ.

Мюнхенъ, 1-го Августа.

Е. Кор. Высоч. Наслѣдный Принцъ Шведскій, вчера вечеромъ отправился на Ингольштадтъ въ Ейхштедтъ, чтобы оттуда продолжать путь въ Швецію. Въ Ингольштадтъ намѣревался Е. Кор. Выс. осмотрѣть крѣпость, которая уже довольно много выстроена.

— Князь *Полингъ* прибываетъ въ Еггоффсгеймъ при Регенсбургѣ и въ скоромъ времени переедетъ въ Графскій Рехбергскій дворецъ.

Гамбургъ, 7-го Августа.

Е. Кор. Высоч. Наслѣдный Принцъ Швеции и Норвегии сегодня утромъ сюда прибылъ. — Между прибывшими сюда иностранцами находится также Датскій Посланникъ при Англійскомъ дворѣ Баронъ *Бломе*.

— Прямые письма изъ Порто отъ 26 ч. п. м., уведомляютъ, что мятежъ въ сѣверной Португаліи почти усмирень. Виконтъ *Сада Бандеира* съ правительственными войсками отправился въ Валенса до Минго, откуда ушелъ Баронъ *де Леирія* ища убѣжища въ Галиции. (A.P.S.Z.)

ИСПАНИЯ.

Мадридъ, 25-го Июля.

Королева въ день своего рожденія, принимала членовъ Дипломатическаго Корпуса и одного Агента дома Ротшильдовъ.

— Придворная газета теперь сообщаетъ постановленіе, по которому Кортесы будутъ созваны 19 Ноября въ нынѣшнемъ году. — 22 ч. здѣсь опять арестовано около 30 лицъ, какъ подозрѣваемыхъ въ участіи въ Карлистскомъ заговорѣ. Между ними находится много духовныхъ.

— Въ одномъ письмѣ изъ Сарагоссы отъ 26 Июля, пишутъ: *Донъ Карлосъ* 22 ч. вошелъ въ Кантавіеху, прежде того повелѣвъ многимъ Наварскимъ баталіонамъ занять всѣ пути ведущіе къ этому городу.

— Письма изъ Лиссабона представляютъ въ печальной картинѣ положеніе Португальскаго Правительства. Королевою совершенно овладѣло Министерство и она въ нѣкоторомъ отношеніи теперь государственною плѣнницею. Улицы и публичныя заведенія совершенно пусты. При отправленіи этихъ извѣстій полагали, что *Салданга* съ баталіономъ артиллеріи, находился въ Сантаремъ, а *Иоанъ Непомукено* съ 5 кавалерійскимъ полкомъ былъ въ Торре. Командиръ городской гвардіи, который хотѣлъ усмирить пятой кавалерійской полкъ, будто убитъ до смерти солдатами. (A.P.S.Z.)

ПОРТУГАЛИЯ.

Лиссабонъ, 22-го Июля.

Гарнизоны Кастелло Бранка и Эстремоза также провозгласили хартію съ 1826 г. Баронъ *Кассилесъ* принялъ команду надъ взбунтовавшимися войсками въ обѣихъ этихъ провинціяхъ (въ Нижней Беирѣ и Алентехо). Въ Минго начальствуетъ Баронъ *Леирія* именемъ 1826 г. Онъ стоитъ съ собранными войсками къ нему присоединившимся, въ Валенсѣ. Оба эти Генерала съ большими дарованіями. Планъ этой контрреволюціи вообще начертанъ хорошо, но при исполненіи онаго недоставало двухъ главныхъ пунктовъ, а именно Порто и Елваса, и времякъ исполненію было худо разсчитано, ибо должно было ждать пока теперешніе Кортесы не опредѣлили новыхъ податей, чтобы всю ненависть обратить противу нихъ. Такимъ образомъ новое правленіе избѣглобы необходимости заняться этимъ непріятнымъ дѣломъ и извлеклобы всю изъ онаго пользу. (A.P.S.Z.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Увѣдомляютъ изъ Неаполя знаменитый нашъ ваятель *Люиги Персико*, которому капитолія въ Вашингтонѣ обязана прекрасными своими статуями, получилъ порученіе отъ нашего Правительства, сдѣлать статую Колумба. Славный этотъ мореплаватель долженъ быть представленъ въ томъ видѣ, когда изумленному свѣту вѣщаетъ объ открытіи Америки и приносить Всевышнему благодареніе за это. Чтобы исполнить удовлетворительно это порученіе Г. *Персико* возвращаясь изъ Сѣверной Америки въ Неаполь, прежде отправится въ Испанію, гдѣ находился извѣстный по совершенному своему сходству портретъ Колумба, ежели только онъ не содѣлался добычею Французовъ, во время послѣднихъ военныхъ смутъ. (G.C.)

ВИАНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Августа 10 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. *Левъ Борисовичъ*.

cudzoziemców, między innemi Xiąże *Henryk LXXIV Reuss*, Xiążna *Biron Kurland*, Par Francyi Margrabia *Louvois* i Rządowy Prezydent Trewiru P. *Ladenberg*. (A.P.S.Z.)

НИЕМЦЫ.

Monachium, 1-го Сierpnia.

J. Kr. Wys. Xiąże Настѣпца Шведзкі вчера wieczoremъ przez Ingolstadt wyjechał do Eichstädt dla przedsięwzięcia dalszej podróży do Szwecyi. W Ingolstadtzie J. Kr. Wys. oglądał daleko już posunioną budowę twierdzy.

— Xiąże *Polignac* bawi w Egloffsheim pod Ratysboną, a potem ma zająć w Monachium pałac Hrabiego *Rechberg*.

Hamburg, 7-го Сierpnia.

J. Kr. Wys. Xiąże Настѣпца Швеции i Norwegii dzisiaj rano tu przybył. — Pomiędzy przybyłemi tu cudzoziemcami, znajduje się także Poseł Duński przy dworze Angielskim, *Baron Blome*.

— Listy otrzymane prostą drogą z Porto pod d. 26 z. m. donoszą, że powstanie w Portugalii północney prawie już przytłumione. Vice - Hrabia *Sa da Bandeira* z wojskami Rządowemi wyszedł do Valença do Minho, zkąd uszedł *Baron Leiria* dla szukania ucieczki w Galicyi. (A.P.S.Z.)

НИЗРАИЛЯ.

Мадридъ, dnia 25 Lipca.

Królowa w dzień swych urodzin przyjmowała członków ciała dyplomatycznego i agenta domu *Rot-schildow*.

— Gazeta dworu zawiera dekret przez który kortezы зwołują się na dniu 19 Listopada. — Dnia 29 aresztowano tu znowu około 50 osób jako podeyrzanych w spisku Karolistowskim. Między niemi znajduje się wielu duchownych.

— List z Saragossy pod 26 Lipca donosi, że *D. Karlos* d. 22 wszedł do Cantavieja, kazawszy wprzód osadzić wszystkie drogi do tego miasta przez kilka batalionów nawaryyskich.

— Listy z Lizbony udzielają smutne opisanie położenia Rządu Portugalskiego. Królowa ma być całkiem rządzoną od Ministeryum i jest niejako więzieniem stanu. Ulice i zakłady publiczne zupełnie puste. Przy odejściu tychъ wiadomości rozumiano, że *Saldanha* z jednymъ batalionemъ artylleryi znajduje się w Santarem, a *João Nepomoceno* z 5-ymъ полkiemъ jazdy w Torre. Komendant gwardyi municypalney, który chciał uspokoić 5 полкъ jazdy, został podobno zabity przez żołnierzy. (A.P.S.Z.)

PORTUGALIA.

Lisbona, d. 22 Lipca.

Załogi w Castello Branco i Estremoz, również obwołały kartę 1826. Baron *Cassilhes* objął dowództwo nadъ zbuntowanymi wojskami w obu tychъ prowincjachъ (Niższej Beirze i Alentejo). W Minho dowodzi Baron *Leiria* w imieniu 1826 r. i ze wszystkimi siłami, które się do niego przyłączyły, stoi w Valença. Obay są z wielkimi talentami Jenerałowie. Plan do tej kontrrewolucyi w ogólności skreślono bardzo dobrze, lecz przy wykonaniu brakowało dwóchъ głównychъ punktów: mianowicie Porto i Elvas, równie czas do wykonania był bardzo niestosownie obrany, gdyż potrzeba było oczekiwać, nimъ nowe teraźniejsze kortezы nie przepiszą nowychъ podatków, ażeby cała nienawiść na nichъ spadła. Takimъ sposobemъ uniknąłby Rządъ nowy osobistego zajęcia się tą przykrą rzeczą, a jednakъ otrzymałby ztądъ korzyści. (A.P.S.Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Z Neapolu donoszą. — Znakomity nasz rzeźbiarz *Luigi Persico*, któremu kapitolium w Washingtonie winno piękne swe posągi, otrzymał od Rządu nasze-go polecenie, aby wygotowałъ posągъ Колумба. Sławny tenъ żeglarz, ma być wyobrażony w postaci, kiedy zdumionemu światu zwiastuje odkrycie Ameryki i Nawiższemu dziękować za to składa. Zeby temu zleceniu zadosyć uczynić, Pan *Persico* wracając z Ameryki Północney do Neapolu, uda się pierwey do Hiszpanii, gdzie znajdowałъ się znanъ zъ zupełnego podobieństwa portretъ Колумба, jeżeli tylko, terazъ podczasъ ostatnichъ zaburzeńъ wojennychъ, nie dostałъ się w ręce Francuzów. (G.C.)